

MIESIĘCZNIK INFORMACYJNO - OGŁOSZENIOWY GMINY KŁAJ

Samodzielnosc

BRZESZCIE-DĄBROWA-GRODKOWICE-GRUSZKI-KŁAJ-ŁĘŻKOWICE-ŁYSOKANIE-STANISŁAWICE-SZARÓW-TARGOWISKO

ISSN - 1426 - 4617

Nr 3/98/2002 marzec

W numerze:

- XXXVI SESJA RADY GMINY
- POBYT W BRUKSELI
- KRONIKA POLICYJNA

- CZAS DLA SERCA
- ZDROWE JADŁO W DĄBROWIE
- DZIEŃ DLA ZDROWIA - 9 MARZEC

- SALA GIMNASTYCZNA W SZAROWIE
- NA TYM BALU NAD BALAMI ...
- STOWARZYSZENIA W NASZEJ GMINIE

15 lutego o godz. 15.00 w sali widowiskowej U.G. odbyła się pierwsza w tym roku sesja Rady Gminy.

XXXVI Sesja Rady Gminy

Porządek był następujący:

1. Otwarcie obrad sesji, ustalenie quorum, przyjęcie porządku obrad, przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
2. Interpelacje i wnioski radnych.
3. Informacja o pracach Zarządu Gminy i realizacji uchwał.
4. Informacja Przewodniczącego Rady Gminy z prac w okresie między sesjami.
5. Sprawozdanie z działalności Stałych Komisji Rady Gminy za II-gie półrocze 2001 roku.
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Rady Gminy z przeprowadzonej kontroli wydatków za rok 2000 w jednostkach organizacyjnych - szkołach.
7. Podjęcie uchwał Rady Gminy:
 - a/ w/s sprzedaży nieruchomości - lokali mieszkalnych, stanowiących własność Gminy Kłaj, przyznaniu pierwszeństwa nabycia ich najemcom oraz udzieleniu im bonifikaty,
 - b/ w/s nabycia nieruchomości na rzecz Gminy Kłaj,
 - c/ w/s przyjęcia planów pracy Stałych Komisji Rady Gminy na rok 2002,
 - d/ w/s zmiany uchwały Nr XVIII/114/2000r. Rady Gminy w Kłaju z dnia 28 czerwca 2000 roku w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli,
 - e/ w/s zmiany uchwały Nr XVIII/113/2000r. Rady Gminy w Kłaju z dnia 28 czerwca 2000 roku w sprawie zasad przyznawania diet dla sołtysów Gminy Kłaj,
 - f/ w/s zmiany uchwały Nr II/10/98 Rady Gminy w Kłaju z dnia 6 listopada 1998 roku w sprawie: ustalenia diet dla radnych,
 - g/ w/s zmiany uchwały Nr II/9/98 Rady Gminy w Kłaju z dnia 6 listopada 1998 roku w sprawie: ryczałtu dla Przewodniczącego i w-ce Przewodniczących Rady Gminy,
 - h/ w/s zmiany uchwały Nr XXIV/148/2001 Rady Gminy w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta gminy Kłaj - dodatku specjalnego.
 - i/ w/s dotacji z budżetu gminy na finansowanie zadań zleconych podmiotom niepublicznym,
 - j/ w/s zmian Uchwały Budżetowej Gminy Kłaj na rok 2002,
 - k/ w/s zawarcia porozumienia z Powiatem Wielickim, celem przekazania środków na potrzeby Komendy Powiatowej w Wieliczce.
8. Odpowiedzi na interpelacje i wnioski radnych.
9. Zapytania i wolne wnioski.
10. Zamknięcie obrad sesji.

Ad.7a/ Projekt ten dotyczy lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy tzw. Fatomów w miejscowości Brzezcie. Rada wyraziła zgodę (21 głosów „za”) na ich sprzedaż tj. lokale mieszkalne Nr 3 i Nr.4 w budynku Nr 362, w Brzeziu, na I piętrze, wraz z częściami przynależnymi do lokali i udziałem w częściach wspólnych, z jednoczesną sprzedażą proporcjonalnego udziału w nieruchomości gruntowej oznaczonej nr ew. 498/3 położonej w Brzeziu, o powierzchni 0,11 ha, stanowiącej własność Gminy Kłaj.

Tym samym przyznano pierwszeństwo nabycia w/w nieruchomości aktualnym najemcom, którym przysługuje prawo pierwokupu najmowanych lokali w drodze bezprzetargowej z bonifikatą 32% (zgodnie z art.67 ust.3 ustawy o Gospodarce Nieruchomościami), która obowiązuje przy sprzedaży do dnia 30 czerwca 2002 roku, przy spełnieniu następujących warunków:

- a/ wpłata jednorazowa co najmniej 65% ceny nabycia,
- b/ wpłata pozostałej części ceny nabycia nieruchomości może być rozłożona na raty płatne w okresie nie dłuższym niż 5 lat.

Stawkę oprocentowania rat ustala się w wysokości równej wskaźnikowi inflacji ogłoszonemu przez GUS za rok poprzedni.

Ad. 7b/ Radni jednogłośnie przyjęli projekt uchwały w sprawie nabycie nieruchomości położonych w Dąbrowie, oznaczonych nr ew. 434/7 o powierzchni 0,05 ha oraz nr ew. 439/4 o powierzchni 0,01 ha na rzecz gminy Kłaj. Uchwała dotyczyła wykupu gruntu zajętego pod budowę rowu odprowadzającego wody z miejscowości Dąbrowa do potoku Tusznica i dotyczy odcinka od drogi powiatowej tj. Wobowej do potoku Tusznica.

Ad.7c/ Jednogłośnie przyjęto plan pracy wszystkich komisji działających przy Radzie Gminy.

Ad.7d/ Wszyscy radni opowiedzieli się za zmianą uchwały z 2000 roku w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli. Wykonanie uchwały powierzono Zarządowi Gminy i Dyrektorom placówek oświatowych na terenie gminy Kłaj. Uchwała przedłuża ważność regulaminową do końca 2002 roku. Do treści samego regulaminu nie wprowadzono żadnych zmian.

Ad.7 e,f,g/ Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, Zarząd przygotował pakiet uchwał zmieniających sposoby wynagradzania rady, przewodniczącego, w-ce przewodniczących. Proponowana zmiana miała na celu wygospodarowanie dodatkowych środków, które miałyby zostać wykorzystane na wspomaganie Programu Dożywiania Dzieci w placówkach oświatowych. W ocenie wielu radnych, mechanizm ten nie przyniósłby spodziewanych efektów. Dlatego Zarząd Gminy przedstawił alternatywne propozycje, polegające na otwarciu konta na podstawie cytowanego pisma Kierownika GOPSU

...” Wychodząc naprzeciw woli przedstawicieli Samorządu Gminnego, dotyczącej dobrowolnego przekazywania wpłat na dożywianie dzieci, uprzejmie informuję, że wpłaty należy kierować na konto GOPS w Kłaju w Banku Spółdzielczym oddział w Kłaju nr 86191045-3600-1690. Proszę zaznaczyć, że przedmiotowe wpłaty będą księgowane po stronie dochodów i cyklicznie wprowadzane do budżetu GOPS stosowną uchwałą Rady Gminy. Takie rozwiązanie pozwoli na bieżący monitoring ilości pozyskanych w ten sposób środków, a także da Samorządowi możliwości pełnej kontroli prawidłowości ich wydatkowania.

Jednocześnie pragnę Państwu serdecznie podziękować w imieniu GOPS oraz rodziców dzieci, które dzięki Państwa szlachetnej pomocy będą mogły zostać uwzględnione w tegorocznym programie dożywiania w szkołach....”

Ad.7h/ Ustalono dla Wójta Gminy Kłaj - (dodatek specjalny do wynagrodzenia, który będzie obowiązywał od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2002 roku tj. na okres 1 roku które pozostało na niezmiennym poziomie z roku 2001 to jest 40 %).

Ad.7i/ Rada Gminy 20 głosami przyznała środki finansowe dla Ludowych Klubów Sportowych i Uczniowskich Klubów Sportowych, na zorganizowanie publicznych, gminnych imprez, bez osiągnięcia zysku dla: dzieci, młodzieży i mieszkańców Gminy Kłaj.

► XXXVI Sesja Rady Gminy

Przyznano poszczególnym klubom dotacje. Ogółem - na rok 2002 w wysokości 52.500,00 zł.

LKS "Start" Brzezie - 8.800,00 zł

LKS "Wolni" Kłaj - 9.800,00 zł

LKS "Zryw" Szarów - 12.800,00 zł

LKS "Targowianka" Targowisko - 9.100,00 zł

UKS "Smyk" Brzezie - 2.400,00 zł

UKS "Sprinter" Kłaj - 4.800,00 zł

UKS "Alfa" Szarów - 4.800,00 zł.

Zasady trybu postępowania, sposobu rozliczenia i kontroli wykonania zadań finansowanych z dotacji, określa umowa, która zostanie zawarta między Zarządem Gminy a klubami.

Wielkość dotacji została ustalona przez Zarząd na podstawie:

- ilości organizowanych imprez w zakresie rekreacji ruchowej i sekcji w różnych dyscyplinach sportowych;
- ilości organizowanych zawodów;
- powszechności i masowości organizowanych imprez;
- organizowanie zajęć sportowych w celu wszechstronnego rozwoju fizycznego, umysłowego dzieci, młodzieży i mieszkańców gminy Kłaj;
- różnorodność form współzawodnictwa sportowego;
- kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji imprez;
- organizowanie imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym, celem popularyzacji zdrowego trybu życia.

Ad.7j/ Rada Gminy zaakceptowała zmiany w budżecie gminy Kłaj na rok 2002. Między innymi, zwiększono plan dochodów w dziale 851 Ochrona Zdrowia rozdział 85154 Przeciwdziałanie Alkoholizmowi § 244 - o dotację otrzymaną z Polskiej Fundacji Rozwoju Dzieci i Młodzieży, pochodzącą z funduszy celowych na realizację zadań bieżących o kwotę 10.600 zł.

Ad.7k/ Radni przyznali środki z budżetu gminy na dofinansowanie Komendy Powiatowej w Wieliczce. Część środków zostanie przekazane na paliwo z przeznaczeniem dla patrolów kontrolujących teren naszej gminy, a pozostała część na doposażenie Komisariatu w Kłaju. (d)

Z PRAC ZARZĄDU

- Omówiono i podpisano umowę:
 - w/s wykonania projektu wewnętrznej instalacji wodno - kanalizacyjnej oraz przełożenia sieci kanalizacyjnej dla budowy sali gimnastycznej w Stanisławicach przez Zakład Usług Projektowo - Produkcyjno - Handlowych w Skawinie.
- Zaakceptowano zakres dodatkowych prac zgodnie z przełożonymi kosztorysami, które będą stanowiły załącznik do umowy na roboty dodatkowe, wynikłe w trakcie realizacji budowy sali gimnastycznej w Szarowie przez Firmę "Budostal 3" z Krakowa.
- Omówiono specyfikację istotnych warunków zamówienia do przetargu na wykończenie sali gimnastycznej w Szarowie wraz z wyposażeniem sportowym.
- Przeanalizowano warunki określone w specyfikacji na wywóz odpadów stałych z terenu gminy Kłaj na wysypisko śmieci w Niepołomicach.
- Podpisano aneks do umowy zawartej z p. J. Nowakiem na wywóz odpadów stałych z terenu gminy. Umowę przedłużono do końca marca 2002 roku.
- Wstępnie przeanalizowano zmiany organizacyjne funkcjonowania placówek przedszkolnych na terenie gminy Kłaj. (b)

POBYT W BRUKSELI

W styczniu, samorządowcy z Powiatu Ziemskiego Krakowskiego i Powiatu Wielickiego przebywali na zaproszenie samorządu Powiatu Monachijskiego w Brukseli. Ogółem w wyjeździe wzięło udział około 30 przedstawicieli gmin i powiatów. Wśród zaproszonych był Starosta Powiatu Wielickiego - Adam Kociółek oraz Wójt naszej gminy - Sylwester Skoczek. Pobyt w całości był sfinansowany przez Powiat Monachijski, jedynie dojazd autokarem został rozliczony na poszczególne jednostki samorządowe.

Podstawowym celem wizyty było zapoznanie się ze strukturami unijnymi i funkcjonowaniem różnych przedstawicielstw przy Unii Europejskiej, jak również rola regionów w UE.

W siedzibie Komisji Europejskiej wysłuchano referatów na temat współpracy z Polską i innymi krajami kandydującymi, funkcjonowaniem KE i UE. Samorządowcy zapoznali się ze strukturą instytucji, kompetencjami parlamentu oraz z pracą europejskich posłów. Ciekawostką okazało się, iż wśród państw ubiegających się o członkostwo w UE, tylko Polska i Węgry mają biura samorządowców szczebla wojewódzkiego. Jedno z takich ma województwo opolskie; biuro to zajmuje się m.in. informowaniem samorządu wojewódzkiego w kraju o kierunkach działania UE, w tym także o programach pomocowych. W najbliższym czasie otwarte zostaną biura kolejnych województw: śląskiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego i mazowieckiego.

Obok zaplanowanych oficjalnych spotkań delegacja Małopolski zwiedziła m.in. siedzibę Parlamentu Europejskiego, Przedstawicielstwo Wolnego Kraju Bawarii oraz najpiękniejsze zabytki Brukseli. Przedstawiciele samorządu Powiatu Wielickiego z panem Adamem Kociółkiem na czele, podarowali urzędnikom bawarskiego przedstawicielstwa rezbę solną - która według zapewnienia zaskoczonych Bawarczyków, ozdobi ich nową siedzibę położoną w pobliżu Parlamentu Europejskiego.. (a)

Wójt Gminy Kłaj w Ministerstwie Zdrowia

31 stycznia 2002 Wójt Gminy Kłaj Sylwester Skoczek oraz Bogdan Czyż - autor i gminny koordynator programu "Czas dla serca", zostali zaproszeni do Ministerstwa Zdrowia w Warszawie celem zaprezentowania owego programu na konferencji dotyczącej promocji zdrowia w środowisku lokalnym. Zarówno sam program, jak i sposób jego prezentacji, wzbudziły duże zainteresowanie ze strony uczestników konferencji oraz dziennikarzy. Przypomnijmy, że Gmina Kłaj, jako jedna z 30 w Polsce, została wybrana do realizacji tak zwanego przedsięwzięcia, i że właśnie

nasz program zyskał ogromne uznanie w oczach Pani Dr Zofii Słóńskiej - szefowej Zakładu Promocji Zdrowia Instytutu Kardiologii w Warszawie i jednocześnie krajowego koordynatora programów promujących zdrowie.

Z kuluarowych dyskusji w ministerstwie można domniemywać, że warszawskie wystąpienie Wójta Skoczka spowodowało dalszy wzrost zainteresowania naszą gminą, jak również umocniło jej pozycję w rankingu gmin polskich korzystających z funduszy Banku Światowego. (BC)

Kronika Policyjna

Kilkakrotnie w okresie wcześniejszym zwracaliśmy się do mieszkańców Gminy Kłaj z apelem, by zwracali uwagę na osoby podające się za pracowników różnego rodzaju instytucji m.in. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jednak w dalszym ciągu odnotowujemy przypadki kradzieży dokonywanych przez oszustów oferujących pomoc. Sprawcy tych przestępstw podają się na przykład za pracownika ZUS, oferując pomoc w załatwieniu różnego rodzaju pomocy materialnej. Zauważyć należy, że z reguły odwiedzają oni osoby starsze, mieszkające samotnie. Wykorzystując ich nieuwagę dokonując kradzieży pieniędzy. W podobny sposób działają osoby narodowości cygańskiej. Jednak oni działają w sposób bardzo nachalny. Zdarzyły się przypadki, kiedy wchodzili do domów, dokonywali kradzieży pieniędzy podczas, gdy domownicy przebywali w innym pomieszczeniu. Zaskoczenie mieszkańców było tak duże, że zanim zorientowali się co się stało, przestępcy oddalili się, już z miejsca zdarzenia. Najprostszym sposobem przeciwdziałania tego typu przestępstwom jest za-

mykanie drzwi wejściowych do domu na klucz. Mamy wówczas pełną kontrolę nad osobami, które wpuszczamy do domu.

Panując obecnie warunki atmosferyczne zachęcają mieszkańców do wykonywania prac porządkowych w obrębie swoich posesji. Zwracamy wszystkim uwagę, że niedopuszczalne są przypadki wypalania traw, zarówno na polach, jak i rowach przydrożnych. Niezależnie od tego, że czyn ten stanowi wykroczenie i przeciwko sprawcy może zostać skierowany wniosek o ukaranie do Sądu Grodzkiego, tego typu zachowanie powoduje poważne zagrożenie pożarowe. Również w ostatnim okresie odnotowaliśmy kilka przypadków wylewania nieczystości /szamb/. Podobnie jak w przypadku wypalania traw, czyn ten stanowi wykroczenie, bo powoduje degradację środowiska.

Do wszystkich rodziców zwracamy się z prośbą o dokonywanie przeglądu technicznego rowerów, którymi poruszają się dzieci. Informujemy, że każdy rower - między innymi, musi być wyposażony w światła odbłaskowe. Każdy kierowca przyzna rację, że światła odbłaskowe w znaczny sposób ułatwia zauważenie rowerzysty na drodze o zmierzchu. Ponadto dzieci w wieku do lat 10 mogą poruszać się po drogach publicznych jedynie w obecności dorosłego opiekuna.

INFORMACJA

Urząd Gminy w Kłaju informuje, iż bony paliwowe będą wydawane w pokoju nr. 5 do 31.05.2002 roku. Aby otrzymać bony paliwowe trzeba posiadać gospodarstwo rolne i ciągnik rolniczy zarejestrowany na właściciela gospodarstwa.

"CZAS DLA SERCA"

1. Jedz różnorodne produkty, szeroką gamę potraw.
2. Staraj się unikać dużo tłuszczów, szczególnie nasyconych.
3. Jedz dużo chleba, ziemniaków, makaronu i ryżu.
4. Jedz dużo owoców i warzyw, najlepiej kilka razy dziennie.
5. Wystrzegaj się soli i słonych potraw.
Zamiast soli stosuj pieprz, zioła i inne przyprawy.
6. Kontroluj swoją wagę.
7. Jeśli pijesz alkohol, stosuj go z umiarem.

Warto wiedzieć

Co to są tłuszcze?

Tłuszcze, to jeden z elementów naszego pożywienia, dostarczający takich składników odżywczych, jak niezbędne kwasy tłuszczowe oraz witaminy A, D i E potrzebne do prawidłowego funkcjonowania organizmu. Tłuszcze są głównym składnikiem energetycznym żywności, mającym dużą wartość kaloryczną. Organizm człowieka spalając 100 g tłuszczu otrzymuje aż 900 kilokalorii (kcal), przy przeciętnym zapotrzebowaniu wynoszącym 2500 kilokalorii dziennie.

Tłuszcze "widoczne" i "niewidoczne"

Tłuszcze - takie, jak masło, czy tłuszcz w mięsie, są łatwo widoczne. Tłuszcze tego typu są zauważalne w produktach spożywczych i można je z nich bez trudu usunąć. Drugi rodzaj, to tłuszcze "niewidoczne", z których obecności często nie zdajemy sobie nawet sprawy. Są one bowiem mniej uchwytne dla oka; na przykład tłuszcz dodany do różnych ciast i wypieków, czy tłuszcz wchłonięty przez potrawy podczas ich smażenia, zapiekania etc. Tłuszcze "niewidoczne" są także obecne w przetworach mlecznych takich, jak śmietana i sery; występują też w mięsie i produktach mięsnych.

Rozróżnienie między tłuszczami "widocznymi", a "niewidocznymi" ma znaczenie praktyczne, pomaga bowiem określić całkowitą zawartość tłuszczu w codziennym pożywieniu. W przeciętnym jadłospisie większość spożywanego tłuszczu to właśnie tłuszcz "niewidoczny". Według zasad zdrowego żywienia wszystkie tłuszcze ("widoczne" oraz "niewidoczne") powinny dostarczać nie więcej niż 30% dziennego zapotrzebowania na energię.

Tłuszcze zwierzęce i roślinne

Ze względu na swe pochodzenie, tłuszcze dzielą się na zwierzęce oraz roślinne. Tłuszczem pochodzenia zwierzęcego jest np. masło, smalec, łój i słonina. Natomiast tłuszcze roślinne to m.in. oliwa z oliwek, oleje (jak np. słonecznikowy, sojowy, rzepakowy) oraz margaryny, które produkują się z tych olejów. Większość tłuszczów pochodzenia zwierzęcego zawiera dużo kwasów tłuszczowych nasyconych, których nadmierne spożycie jest niekorzystne dla zdrowia, gdyż podwyższają one poziom cholesterolu we krwi. Natomiast tłuszcze pochodzenia roślinnego. Są tłuszczami wielonasyconymi i nie powodują szkód w naszym organizmie.

Cholesterol nie zawsze szkodliwy!

Cholesterol jest wytwarzany przez organizm w naturalny sposób. Jest on potrzebny organizmowi do prawidłowego funkcjonowania. W nadmiernej ilości, staje się jednak szkodliwy. Dlatego też, zaleca się ograniczenie spożycia nasyconych kwasów tłuszczowych, zawartych głównie w tłuszczach zwierzęcych, które przyczyniają się do podniesienia poziomu cholesterolu we krwi, jak również produktów zawierających duże ilości cholesterolu (jak np. podroby, czy kurze jaja).

Szkodliwość cholesterolu polega na tym, iż odkłada się on na ściankach naczyń tętniczych prowadząc do miażdżycy i - w konsekwencji, do zawału. Jednak nie każdy rodzaj cholesterolu działa w ten sposób. Obok

szkodliwego dla zdrowia cholesterolu, określanego jako cholesterol LDL, naukowcy wyróżniają także cholesterol "dobry", tzw. cholesterol HDL. Jego rola polega na "wymiataniu" nadmiaru "złego" cholesterolu LDL z komórek tętnic. "Dobrego" cholesterolu jest jednak czterokrotnie mniej niż "złego". Nie można więc liczyć na to, że organizm samodzielnie poradzi sobie z nadmiarem szkodliwego LDL. Dlatego tak ważne jest zachowanie odpowiedniej diety. Należy pamiętać, że poziom "złego" cholesterolu podnoszą tłuszcze nasycone, zawarte przede wszystkim w tłuszczach zwierzęcych, obniżają zaś jedynie tłuszcze wielonienasycone znajdujące się w większości tłuszczów roślinnych. Poziom "dobrego" cholesterolu mogą w niewielkim stopniu podnosić jednonienasycone kwasy tłuszczowe, których źródłem są również tłuszcze roślinne.

Ponieważ, jak wspomniano, "złego" cholesterolu jest czterokrotnie więcej niż "dobrego", rola kwasów wielonienasyconych jest szczególnie istotna. One bowiem, mając czterokrotnie większe niż kwasy jednonienasycone pole do działania, w największym stopniu przyczyniają się do ograniczenia poziomu "złego" cholesterolu LDL.

Tłuszcze wielonienasycone (PUFA)

Głównym źródłem tłuszczów wielonienasyconych są oleje roślinne, takie jak olej słonecznikowy, sojowy czy kukurydziany. Tłuszcze z tej grupy w znacznych ilościach znajdują się również w niektórych margarynach do smarowania pieczywa, a także w rybach morskich. Tłuszcze wielonienasycone obniżają poziom tzw. "złego" cholesterolu (LDL), zmniejszając tym samym ryzyko miażdżycy i zawału serca. W Polsce spożywa się znacznie mniej tłuszczów wielonienasyconych niż zalecają normy żywieniowe, dlatego wskazane jest zwiększenie w codziennym jadłospisie udziału produktów zawierających ten typ tłuszczów.

*"Kiedy ktoś zapyta, jak ja dziś się czuję
Grzecznie mu odpowiem, że "Dobrze, dziękuję!"
To, że mam artretyzm, to jeszcze nie wszystko,
Asta, serce mi dokucza i mówię z zadyszką,
Puls słaby, krew moja w cholesterol bogata...
Lecz dobrze się czuję, jak na swoje lata!"*

Wisława Szymborska

"Czas dla serca" wystartował

Jak już wcześniej informowaliśmy na łamach "Samodzielności", w najbliższych dwóch latach na terenie naszej gminy realizowany będzie PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA I PREWENCJI CHOROBY UKŁADU KRĄŻENIA "Czas dla serca", opracowany w ramach projektu pokazowego: "Rozwój infrastruktury dla promocji zdrowia i prewencji chorób układu krążenia na poziomie lokalnym w Polsce". Uchwałę w tej sprawie z końcem roku podjęła Rada Gminy Kłaj.

Czytelnicy "Samodzielności" będą na bieżąco informowani o kolejnych działaniach podejmowanych w ramach programu. W tym miejscu będziemy również starali się zamieszczać artykuły o charakterze edukacyjnym dotyczące związku stylu naszego życia z ryzykiem zachorowania na choroby układu krążenia. Bardzo liczymy na to, że publikacje te spotkają się z Państwa zainteresowaniem i być może wpłyną na wzrost świadomości społecznej o najgroźniejszych czynnikach ryzyka zachorowań na "chuk".

Dlaczego "chuk"?

Choroby układu krążenia ("chuk") stanowią w chwili obecnej obok chorób nowotworowych - najważniejsze zagrożenie dla zdrowia i życia ludności w Polsce. Ocenia się, że choroby układu krążenia są odpowiedzialne za około 50% wszystkich zgonów w Polsce. Jest to liczba przerażająca i, co najgorsze, prowadzone obserwacje dowodzą, że w dalszym ciągu ulega ona wzrostowi.

W etiologii stanów chorobowych odpowiedzialnych za największy odsetek zachorowań i zgonów we współczesnych społeczeństwach (miażdżycy i jej konsekwencji, pod postacią: choroby niedokrwiennej serca, chorób naczyń mózgowych i chorób naczyń obwodowych), kluczową rolę odgrywa grupa łatwo wykrywalnych, często zależnych od stylu życia i usuwalnych czynników takich, jak:

- nadciśnienie tętnicze
- hiperlipidemia (niewłaściwy poziom cholesterolu we krwi)
- otyłość
- nikotynizm
- nadużywanie alkoholu
- niski poziom aktywności fizycznej
- stres psychospołeczny.

Dobrze udokumentowany jest ponadto kumulatywny charakter powyższych elementów, to znaczy: ich współistnienie pociąga za sobą zwielokrotnienie ryzyka zachorowania.

Jedną z możliwości odwrócenia tych niekorzystnych trendów, jest promowanie wiedzy o istocie chorób układu krążenia i rozpowszechnianie w społeczeństwie postaw prozdrowotnych. Efekty takich działań obserwujemy już od wielu lat w krajach zachodnich, w których, po eksplozji chorób serca w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych w chwili obecnej notuje się wyraźny spadek ich występowania.

Nasze najważniejsze zamierzenia:

Istotą opracowanego w naszej gminie programu "Czas dla serca", jest uprządkowanie, ukierunkowanie i usystematyzowanie różnorodnych działań, prowadzonych i planowanych do realizacji przez władze samorządowe, w zakresie osiągnięcia celu głównego jakim jest:

"Poprawa stanu zdrowia ludności gminy i związanej z nim jakości życia mieszkańców"

Program ten ma na celu modyfikację zachowań jednostek poprzez:

- ◆ Podniesienie poziomu i dostępności służb zajmujących się prewencją, aby pomóc ludziom zidentyfikować czynniki ryzyka i umożliwić im kontakt z placówkami świadczącymi pomoc.
- ◆ Dostarczenie ludziom wiedzy na temat relacji między ich zachowaniami, a stanem zdrowia.
- ◆ Zmotywowanie ludzi do zmiany i wzmacnianie ich zamiaru przyswojenia sobie zdrowych zachowań.
- ◆ Zwiększenie dostępności do już istniejącej w gminie i jej okolicy infrastruktury sprzyjającej poprawie stanu zdrowia oraz realizacja zaplanowanych działań w zakresie jej rozwijania.

Cel główny programu będzie mógł być osiągnięty tylko wtedy, gdy zostaną mu przyporządkowane cele szczegółowe oraz konkretne zadania do wykonania. Poniżej prezentujemy niektóre z nich

W zakresie ograniczenia palenia tytoniu wśród mieszkańców:

- Uruchomienie (2 x w miesiącu) dyżurów specjalisty ds. uzależnień w punkcie konsultacyjnym przy Urzędzie Gminy.
- Próba zainicjowania działalności organizacji samopomocowej "Klub mocnych charakterów", która służyłaby pomocą i wsparciem dla osób, które podjęły decyzję o rzuceniu palenia.

W zakresie wpływu na zmianę nawyków żywieniowych:

- Zorganizowanie w Gminie, w budynkach Wiejskich Domów Kultury prezentacji dotyczących zdrowego odżywiania się, połączonej z konsumpcją przygotowanych potraw i poradami dla zainteresowanych.
- Ogłoszenie ogólnogminnego Konkursu na "Potrawę miłą sercu".

W zakresie umiejętnego radzenia sobie ze stresem:

- Podejmowanie różnorodnych działań zmierzających do obniżenia poziomu stresu wśród bezrobotnych mieszkańców naszej gminy, min:

- ◆ Organizowanie warsztatów dla bezrobotnych w zakresie nabycia umiejętności autoprezentacji, pierwszego kontaktu z pracodawcą oraz technik skutecznego poszukiwania pracy.
- ◆ Organizowanie giełd pracy dla bezrobotnych.
- ◆ Zainicjowanie działalności Internetowego Biura Pracy.
- ◆ Kontynuowanie działań zmierzających do obniżenia stopy bezrobocia w gminie, min: organizowanie w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy aktywnych form walki z bezrobociem (roboty publiczne, prace interwencyjne czy programy specjalne dla bezrobotnych).

W zakresie poprawy jakości i dostępności opieki zdrowotnej ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wykrywania chorób układu krążenia:

- Zorganizowanie na sali widowiskowej Urzędu Gminy konferencji lekarzy rodzinnych poświęconej wczesnemu diagnozowaniu i leczeniu chorób układu krążenia na wsi.
- Przeprowadzenie badań przesiewowych na grupie ok.200 osób pod kątem zagrożenia "chuk"

W zakresie podniesienia aktywności fizycznej mieszkańców:

- Budowa nowego odcinka ścieżki rowerowej
- Organizacja dorocznego Rodzinnego Crossu Rowerowego po wyznaczonych terenach Puszczy Niepołomickiej, połączonego z rodzinnym piknikiem "Serce Żubra"
- Dokończenie w 2002 roku inwestycji "Budowa sali gimnastycznej w Szarowie" i oddanie jej w użytkowanie Szkole Podstawowej i Gimnazjum.
- Udostępnienie mieszkańcom gminy istniejących obiektów sportowych (sala gimnastyczna w Kłaju i w Szarowie - po dokończeniu jej budowy) oraz boisk sportowych w Targowisku i Brzeziu, i zorganizowanie na ich bazie rozgrywek reprezentacji poszczególnych sołectw o Puchar Wójta Gminy;

*/ gminnego turnieju siatkówki (dla pań)

*/ turnieju piłki nożnej (dla panów)

- Zwiększenie dostępności dla mieszkańców gminy Kłaj do obiektów sportowych usytuowanych w gminie Bochnia (- kryte pływalnie w Proszówkach i Bochni), poprzez dalsze dotowanie z budżetu gminy połączenia autobusowego z Bochnią - linia nr 10 (koszt ok. 35.000 zł/rok) oraz przekazanie szkołom podstawowym i gimnazjom środków finansowych przeznaczonych na zapewnienie darmowego dowozu uczniów na zajęcia sportowe na pływalniach.

W zakresie obniżenia poziomu konsumpcji alkoholu:

- Zorganizowanie wspólnie z Referatem Kultury Urzędu Gminy oraz Gminną Komisją ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi plenerowego festynu "Trzeźwo i zdrowo spędzaj czas" (maj 2002 i maj 2003).
- Utrzymanie dyżurów specjalistów z zakresu uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób i Rodzin z Problemem Alkoholowym.
- Utrzymanie działalności Gminnego Centrum Kultury Dzieci i Młodzieży i działającej przy nim świetlicy socjo-terapeutycznej dla dzieci z rodzin patologicznych (poszerzenie oferty zajęć o zaj. sportowe i komputerowe).

Mamy nadzieję, że większość z tych ambitnych zamierzeń uda się zrealizować, a dzięki temu wpłyniemy na obniżenie zachorowalności na choroby układu krążenia.

(B.C.)

"Zdrowe jądło" w Dąbrowie

W dniu 07.02 br. w Wiejskim Domu Kultury w Dąbrowie, w ramach Gminnego Programu "Czas dla serca", zorganizowano prezentację dotyczącą zdrowego odżywiania się. Imprezę sponzorowali Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kłaju.

W tematykę spotkania wprowadził uczestników Wójt Sylwester Skoczek, tłumacząc kulisy wdrażanego właśnie w gminie programu promocji zdrowia oraz dzieląc się refleksjami

z udziału w konferencji w Ministerstwie Zdrowia w Warszawie.

Prelekcję, dotyczącą zasad zdrowego odżywiania się, przygotowały Panie, Zofia Gradoś i Mariola Toborek z Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach.

Uczestnicy dowiedzieli się między innymi, że w profilaktyce "chuk" należy jeść dużo ryb, ciemnego pieczywa oraz warzyw i owoców, a wystrzegać się tłuszczów zwierzęcych i czerwonego mięsa. (Niektóre zasady zdrowego żywienia publikujemy str.3 i 4).

Na koniec, Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Dąbrowie, zaszerwowały wszystkim gościom dietetyczny obiad. Na stołach znalazł się barszcz ukraiński zakwaszony maślanką, ziemniaki, po-

lędwiczki pieczone bez tłuszczu w rękawkach w sosie jabłkowym i marchew z groszkiem zaprawiana jogurtem.

Wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania tej wspaniałej prezentacji serdecznie dziękujemy.

(BC)

Podziękowanie

Zarząd Gminy w Kłaju dziękuje Paniom Zofii Gradoś i Marioli Toborek z Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Krakowie siedzibą w Karniowicach oraz Kolu Gospodyń Wiejskich z Dąbrowy za przygotowanie prelekcji wraz z poczęstunkiem.

Urząd Gminy w Kłaju

NZOZ w Kłaju

DZIEŃ DLA ZDROWIA W POWIECIE WIELICKIM 9 MARCA

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kłaju, 32-015 Kłaj 782
Tel. (012) 284-10-33

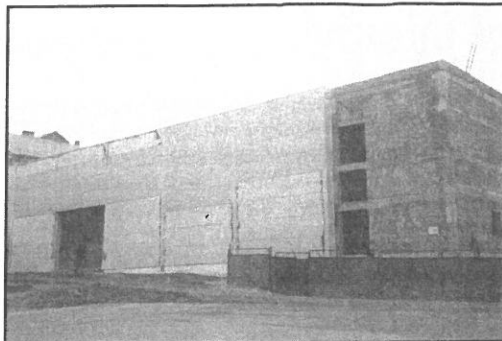
W godzinach 9 - 13 w Ośrodku Zdrowia w Kłaju
dostępne będą bezpłatne badania

- EKG
- Pomiar ciśnienia tętniczego
- Pomiar poziomu cukru
- Pomiar cholesterolu
- Badanie spirometryczne i konsultacja pulmonologiczna
- Badania cytologiczne u kobiet 30-50 r.ż.
- Porady lekarskie

Osoby chętne proszone są o skontaktowanie się z rejestracją w Ośrodku Zdrowia w Kłaju osobiście lub telefonicznie celem ustalenia terminu tel. 284-10-33, 284-11-66

Na badania spirometryczne prosimy szczególnie o zgłoszenie się osób palących papierosy i z przewlekłym kaszlem.

Sala gimnastyczna w Szarowie

Postępują prace związane z realizacją budowy sali gimnastycznej przy szkole w Szarowie.

Wykonawcą obecnego zakresu prac tj. firma "BUDOSTAL 3" S.A., wykonał już obudowę sali gimnastycznej, pokrycie dachu, świetlik dachowy,

instalację odprowadzającą wody opadowe oraz stan surowy trybun.

W chwili obecnej trwają prace wykończeniowe - adaptacyjne pomieszczeń znajdujących się nad widownią w części komunikacyjnej, tj. klatki schodowej.

Zakończenie budowy oraz oddanie do użytkowania sali gimnastycznej przewidziano na jesień bieżącego roku.

(L)

Zasady działania Straży Pożarnej

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizowaniu przedsięwzięć, mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia, środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym, miejscowym zagrożeniem. (Miejscowym zagrożeniem nazywamy inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacji i naturalnych praw przyrody: katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.)

Dla prawidłowego funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa w Polsce, został stworzony Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, w skład którego wchodzi różne instytucje ratownicze, np. Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Ochotnicze Straże Pożarne, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Państwowa Straż Pożarna, Policja itd.

Wszystkie te organizacje muszą ze sobą współpracować. Dlatego też, ostatnim czasem w naszym kraju nastąpiły poważne zmiany w organizowaniu działań ratowniczych. Powstają Centra Powiadamiania Ratunkowego, które skupiają w sobie Policję, Straż Pożarną i Pogotowie Ratunkowe. W momencie przyjęcia zgłoszenia przez dyżurnego o jakimkolwiek zagrożeniu, na miejsce zdarzenia wysyłane są odpowiednie służby ratownicze.

Na szczeblu gminy, wójt koordynuje funkcjonowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w zakresie ustalonym przez wojewodę. Zadania te wykonywane są przy pomocy Komendanta Gminnego. Wszystkie czynności ratownicze spoczywają obecnie na jednostkach straży pożarnej, które zostały włączone do KSRG, i które są specjalizowane, wyposażane w sprzęt do ratownictwa medycznego, technicznego, chemicznego, ekologicznego.

Na terenie naszej gminy kilka lat temu został zamontowany system selektywnego wywoływania, który służy do uruchamiania syren przez Komendę Powiatową w Wieliczce w chwili, gdy napływa zgłoszenie telefoniczne do Państwowej Straży Pożarnej, że - np. złamało się drzewo przy ulicy Nowohuckiej. Natychmiast oficer dyżurny wysyła specjalny sygnał radiowy do straży pożarnej będącej najbliższej miejsca zdarzenia i uruchamia syrenę alarmową. Nie trzeba szukać telefonu, do kogo zadzwonić: czy do sklepu koło remizy, czy do sąsiada; po prostu - dzwonić pod numer 998 i oficer dyżurny podejmie stosowne czynności, decyduje, kogo wysłać na miejsce zdarzenia. Cała procedura z dojazdem na miejsce powinna trwać około 10 minut. W momencie, gdy jednostka znajduje się na miejscu kierujący akcją lub strażak upoważniony przez Komendanta Powiatowego, może podjąć następujące czynności

- zarządzić ewakuację ludzi i mienia,
- wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób trzecich w rejonie działania ratowniczego,
- przejąć w użytkowanie - na czas niezbędny dla działania - środki transportu, sprzęt, ujęcia wodne, inne środki gaśnicze, a także przedmioty przydatne w działaniu ratowniczym.

Jeżeli kierujący akcją stwierdza, że nie poradzi sobie, sam informuje o tym oficera dyżurnego, który wysyła potrzebny sprzęt z Wieliczki lub z Krakowa.

Również istnieje plan włączenia do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego kolejnej jednostki OSP z naszej gminy. Prawdopodobnie nastąpi to w ciągu dwóch, trzech lat. Powodem takich zmian i uposażania w sprzęt specjalistyczny jednostek OSP, jest przystosowanie naszych służb ratowniczych do wymogów Unii Europejskiej, która ma bardzo ostre kryteria w tym zakresie.

SAM

Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Kłaju
składa serdeczne podziękowania Panu Markowi Leśniowskiemu - Firma "Coldmark"
oraz Panu Kazimierzowi Szewczykowi
za udzielenie dotacji na zakup narzędzi hydraulicznych dla OSP Kłaj.

Ścieżka rowerowa

Ścieżka rowerowa to nie lada atrakcja dla mieszkańców naszej gminy, jak i dla turystów odwiedzających naszą gminę. Najładniejszym i najbezpieczniejszym miejscem na wycieczki rowerowe jest oczywiście teren Puszczy Niepołomickiej.

W październiku 2000 roku, w siedzibie Nadleśnictwa w Niepołomicach, podpisano porozumienie intencyjne zobowiązujące trzy strony: Nadleśnictwo, Gminę Kłaj i Gminę Niepołomice, do współpracy przy wykonaniu zadania, które nazwano "Rowerowa ścieżka rekreacyjna w kompleksie leśnym". Ścieżka ma być oddana w 2002 roku. Jej trasa będzie zaczynać się i kończyć przy byłym ośrodku "Krakowianka". Z ośrodka szlak poprowadzi do stacji PKP Szarów, potem wzdłuż torów do tzw. drogi Gruszeckiej, by wrócić do "Krakowianki", gotową już ścieżką przyrodniczą. W ten sposób powstanie pętla, która obejmie 250 ha lasu. Całemu przedsięwzięciu patronuje przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego - Bogusław Sonik. Porozumienie określa procentowy podział kosztów: inwestor, czyli Nadleśnictwo, przyjął na siebie 20 procent, a nasza gmina, wraz z gminą Niepołomice, po 40 procent. Całościowy koszt budowy siedmiokilometrowej ścieżki rowerowej, inwestor w przybliżeniu oszacował na 530 tysięcy złotych.

Współorganizatorzy zgodnie podkreślają, że ścieżka powstaje nie dlatego, by zaasfaltować kolejny kawałek lasu, ale po to, by ogromną część puszczy ochronić przed niekontrolowanym ruchem turystycznym i często nieodpowiedzialnością wędrujących po lesie ludzi. Z drugiej strony, oddaje się turystom bardzo atrakcyjny i niemyły teren, który pozwoli cieszyć się urodą i darami lasu. Do chwili obecnej wykonano 2 km. podbudowy pod trasę rowerową m.in. w kierunku od "Krakowianki" do stacji kolejowej PKP w Szarowie. Następnym etapem budowy ścieżki - to asfaltowanie, które nastąpi na wiosnę.

(a)

Program celowy Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych pn. "STUDENT - pomoc osobom niepełnosprawnym w zdobyciu wykształcenia na poziomie wyższym", zatwierdzony został uchwałą nr 44/2001 Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 18 czerwca 2001 roku.

Materiał informacyjny - program STUDENT

Celem programu jest przygotowanie osób niepełnosprawnych, poprzez zdobycie wyższego wykształcenia, do rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Oprócz zapewnienia bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym, ogólnospołecznym celem programu STUDENT jest także przełamanie uprzedzeń pracodawców w stosunku do tych osób oraz unaocznienie osobom niepełnosprawnym, iż sukces zawodowy i życiowy, dzięki wkładowi pracy w naukę oraz pomocy finansowej PFRON, jest możliwy, mimo niepełnosprawności.

Realizacja programu przebiegać będzie na terenie całego kraju, przez okres 6 lat, od dnia 1 stycznia 2002 roku. W ramach programu, ze środków PFRON, mogą być dofinansowywane - w szczególności - następujące koszty: opłaty za studia, zakwaterowania (w przypadku nauki poza miejscem stałego zamieszkania), dojazdów, uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej, zakupu przedmiotów ułatwiających naukę, w tym sprzętu komputerowego i komputerowych programów edukacyjnych, wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych.

Wnioski o przyznanie dofinansowania należy składać w oddziale PFRON, właściwym terytorialnie dla siedziby wybranej szkoły wyższej.

Druk wniosku i szczegółowe informacje dotyczące programu, można uzyskać w oddziale Małopolskiego PFRON tel. : 0 (prefix) 12 415-91-19 lub 415-86-35 wew.120.

... NA TYM BALU NAD BALAMI ...

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Targowisko zorganizowało w dniu 2 lutego 2002 roku "Bal Seniora" lub - jak na zaproszeniu widniało: "Spotkanie po latach", a oto tekst zachęcający do udziału: Zapraszamy wszystkie roczniki od 1949 r. "w tył", bez ograniczeń. Ale nie tylko! Mogą przyjąć młodszy. "Będą mile widziani, zwłaszcza, że tym razem parami - żona i mąż. Komu z Państwa przyszło żyć samotnie lub we wdowieństwie, niech także się wybierze, tym bardziej chcemy Was gościć.

Spotkanie organizujemy dla Absolwentów - Ci mają obowiązek uczestnictwa, natomiast reszta Mieszkańców jest zwyczajnie zaproszona.

Prosimy zawiadomić i zaprosić także osoby bliskie, znane, mieszkające poza Targowiskiem. Będzie to swego rodzaju jedyna okazja do spotkania po latach".

Bal udał się nadspodziewanie. Ponad 100 uczestników bawiło się wspaniale. Oczywiście, reguła o uczestnictwie osób mieszkających poza Targowiskiem znowu się sprawdziła ku zadowoleniu wszystkich.

Powitaniami, uściskami, wspomnieniami - nie było końca! A i łezka niejednemu zakręciła się w oku. Wspólna kolacja, zabawy, śpiewy rozbrzmiewały późno w noc. A jest to pokolenie, które umie śpiewać! Jeżeli tekst piosenki ma zwrotek 6 lub 8, umieją do końca!

Organizatorzy dziękują wszystkim przybyłym Gościom. Radość była obopólna, czemu dawaliśmy wyraz w pożegnaniach nad ranem.

AW

Podziękowanie -

Absolwenci Szkoły Podstawowej w Targowisku roczniki od 1949, bardzo serdecznie dziękują Stowarzyszeniu Rozwoju Wsi Targowisko, za zorganizowanie wspaniałego Zjazdu Absolwentów pn. "Spotkanie po latach". Dziękujemy za wspaniałą zabawę oraz umożliwienie spotkania się z kolegami, których nie widzieliśmy przysłowiowe "sto lat".

Współcześnie, w okresie ekspansji kultury masowej, narasta zainteresowanie problematyką regionalną. Tematykę tę wpisano do podstawy programowej kształcenia ogólnego - pod nazwą: "Edukacja regionalna - dziedzictwo kulturalne w regionie"

Szkola miejscem edukacji regionalnej

W zreformowanej szkole, obok przedmiotów i bloków przedmiotowych, funkcjonuje międzyprzedmiotowa ścieżka edukacyjna, tzw. edukacja regionalna. W założeniach programowych określono, że głównym celem edukacji regionalnej jest pełniejsze poznanie własnej kultury na wszystkich szczeblach nauki szkolnej. Treści realizowane w edukacji regionalnej obejmują szeroko rozumiane dziedzictwo kulturowe w regionie, a więc kulturę materialną (budownictwo, strój), intelektualną (literatura, dorobek naukowy), religijną, twórczość artystyczną itp. Istnieją różne sposoby realizowania edukacji regionalnej w szkole np.:

1). Programowe wycieczki szkolne pozwalające poznać krajobraz najbliższej okolicy. Podczas wycieczek można uświadliwić uczniowi na wygląd okolicy, w której żyjemy, podobnie jak "koszula bliska jest ciału", tak bliska sercu powinna być okolica, w której żyjemy. Uczniowie mogą próbować zmienić na korzyść obraz miejsca, w którym żyją (miejsce, którego wygląd można zmienić np. wejście do szkoły, otoczenie pomników, kapliczek przydrożnych itd.) c.d.str.8

FERIE MŁODZIEŻY SZKOLNEJ W TARGOWISKU

Tydzień pierwszy 21.01. - 26.01. br. był organizowany przez miejscowy klub LKS. Młodzież ćwiczyła, trenowała grę w ping - ponga. Przy trzech stołach była nieustanna kolejka.

W sobotę 26 stycznia odbył się Gminny Turniej Tenisa stołowego z udziałem młodzieży i starszych, z pozostałych miejscowości gminy.

Miejsca zdobyli:

W kategorii szkół podstawowych:

Chłopcy

I miejsce - Wiktor Sokół - Szarów

II miejsce - Jastrzębski Krzysztof - Brzezine

III miejsce - Daniel Biernat - Targowisko

Dziewczęta

I miejsce - Angelika Chudecka - Targowisko

II miejsce - Paulina Sobór - Grodkowice

III miejsce - Marta Klasińska - Grodkowice

W kategorii gimnazjum:

I miejsce - Marcin Wajda - Szarów

II miejsce - Daniel Dobosz - Szarów

III miejsce - Daniel Fortuna - Targowisko

Seniorzy

I miejsce - Jędrzej Piwowar - Targowisko

II miejsce - Dariusz Karnia - Targowisko

III miejsce - Radosław Świętek - Targowisko

Oldboje

I miejsce - Artur Chudecki - Szarów

II miejsce - Jerzy Świętek - Targowisko

III miejsce - Jan Wiśniowski - Targowisko

W turnieju wzięło udział 64 zawodników.

Młodzież w klubie opiekowali się Mieczysław Piwowar i Jan Wiśniowski. Spędzili tu 6 dni.

Następny tydzień tj. 28.01. - 01.02. br. należał do Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Targowisko. Na złożony wniosek o dotację wraz z przygotowanym programem, otrzymaliśmy 500,00 zł z Urzędu Gminy w Kłaju. Klub był czynny od poniedziałku do piątku. Każdego dnia przychodziły dzieci już od godz. 10 - tej. Wiele przyprowadzało swoje młodsze rodzeństwo 4,5 i 6 letnie dzieci. Dla wszystkich było miejsce. Zajęcia, zabawy, konkursy umilały czas do 14.00. Ostatni dzień zakończyła wycieczka brzegiem Tusznicy w stronę Topoliny i Raby. Słońce, pogoda i ciepło tego dnia sprawiły dzieciom radość z wyprawy krajoznawczej po swojej miejscowości.

Starsza młodzież w godzinach popołudniowych - wieczornych spędzała wolny czas w klubie w towarzystwie własnych koleżanek i kolegów. Na zakończenie zorganizowano profesjonalną dyskotekę dla młodzieży. Dzieci bawiły się krócej. Na koniec zostały nagrodzone słodyczkami za wykonanie rysunku, wycinanki bibułkowe i wycinane ze steroplanu zwierzątka.

Każdego dnia częstowano dzieci ciastkami, słodyczkami, napojami i owocami. Zakupiono kredki, farby, papier, bloki, malowanki itp. artykuły do zajęć. Dyżurowali i zajęcia prowadzili członkowie Stowarzyszenia: K. Knapik, W. Kozień, A. Wójtowicz, T. Pipczyński, A. Świętek, Z. Świętek.

Stowarzyszenie składa podziękowania Zarządowi Gminy za dotację na zorganizowanie czasu ferii dzieciom i młodzieży.

AW

Na terenie naszej Gminy działają 4 Stowarzyszenia: w Dąbrowie, Szarowie, Stanisławicach i Targowisku. Informacje na temat Stowarzyszenia w Stanisławicach zamieścimy w następnym numerze.

STOWARZYSZENIA DZIAŁAJĄCE NA TERENIE NASZEJ GMINY

Stowarzyszenie "Gościńska Dąbrowa"

Od czterech lat w Dąbrowie działa Stowarzyszenie Rozwoju Wsi "Gościńska Dąbrowa". Założyli go mieszkańcy, którzy rozwój miejscowości widzą przede wszystkim w rozwoju agroturystyki. Już w 1997 roku stowarzyszenie uczestniczyło w szkoleniu sponsorowanym przez Fundację Wspomagania Wsi prowadzonym przez Fundację Promocji Gospodarczej Regionu Krakowskiego. Po zarejestrowaniu i szerokiej akcji promocyjnej, do Dąbrowy zaczęli przyjeżdżać pierwsi goście. Proponujemy im pobyt z tematyką wiodącą:

1. Tradycyjne gospodarstwo wiejskie.
2. "Droga chleba" - wypiek chleba wiejskiego.
3. Rękodzieło ludowe - garncarstwo, kowalstwo, biuławarstwo.

Wszystkie gospodarstwa przyjmujące gości, zostały do tego odpowiednio przygotowane. W gospodarstwach przystosowano pomiesz-

czenia, które służą gościom. Wybudowano siedem piecy chlebowych, przydomowe place zabaw, kuźnię, taras widokowy. Starą oborę przekształcono w "muzeum" starych sprzętów. Wybudowano ogólnodostępny plac zabaw. Rozbudowano w gospodarstwach węzły sanitarne. Wykonanie tylu prac było możliwe dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej i Urzędu Marszałkowskiego. Łącznie 29 tysięcy zł.

W 2001 roku stowarzyszenie zostało za swoją działalność uhonorowane nagrodą Fundacji Wspomagania Wsi w Warszawie. Z pośród 170 wniosków wybrano 24, w tym - stowarzyszenie z Dąbrowy. Nagroda wyniosła 8.000 zł.

Członkowie stowarzyszenia przeszli praktyczny kurs płatny na kole garncarskim. Obecnie wszyscy mają swoje koła garncarskie. W czasie swojej działalności, stowarzyszenie niejednokrotnie reprezentowało Gminę Klaj na Rynku krakowskim, w Wieliczce, czy podczas Orkiestry Świątecznej Pomocy. Uczestniczyło także w targach agroturystycznych. Współuczestniczyło w organizacji imprez plenerowych, z których do-

chód przeznaczony był na budowę Pomnika Milenijnego.

"Gościńska Dąbrowa" prowadzi również działalność charytatywną dla niepełnosprawnych. Wszystkie prace przy budowie placu zabaw, tarasu, imprez zostały wykonane bezinteresownie. Z roku na rok zwiększa się liczba gości. Jest dużo chętnych do wynajmu mieszkań na pobyt dłuższy, zainteresowane są również biura turystyczne. Okazuje się, że Dąbrowa widziana przez "obcych" mieszkańców, jest bardzo atrakcyjną miejscowością. Stowarzyszenie ma wiele planów w tym, zachęcenie mieszkańców do przygotowania łącznie 50 miejsc noclegowych. Goście, dzieci, które nas odwiedzają są bardzo zadowoleni, wielokrotnie wracają, w księgach pamiątkowych pozostawiają takie wpisy:

... "Dziękujemy gospodarzom, że tak dużo fajnych wrażeń; za ten chlebek smaczny, złoty, za dobry humor, naszą radość, za jazdę wspaniałym powozem, za jabłka zbierane w ogrodzie. Było nam miło i wspaniale, będziemy tu wracać stale..."

Anna Wajda

"Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Szarowa" zarejestrowane.

W kwietniu 1999 roku kilku mieszkańców Szarowa założyło stowarzyszenie zwykłe pod nazwą "Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Szarowa". Forma stowarzyszenia zwykłego nie dawała jednak możliwości prowadzenia szerzej zakrojonych działań. W związku z tym, powstała inicjatywa poszerzenia składu osobowego i zarejestrowania tej organizacji w sądzie, co pozwoliłoby stowarzyszeniu na otrzymanie osobowości prawnej.

8 grudnia 2000 r. odbyło się zebranie założycielskie stowarzyszenia. Uczestniczyło w nim 16 osób. Wszyscy zebrani stwierdzili zasadność i potrzebę powstania takiej formy działalności społecznej, która byłaby pomostem między instytu-

cjami administracji, a mieszkańcami naszego sołectwa i dawałaby możliwość największego wykorzystania szans, jakie dają obecne stosunki prawno-gospodarcze.

Uczestnicy zebrania przedyskutowali i jednogłośnie zaakceptowali Statut Stowarzyszenia. W statucie zapisano m. in. cele stowarzyszenia takie, jak:

- ochrona i kształtowanie środowiska,
- pomoc placówkom oświatowo - wychowawczym,
- wspieranie działań w zakresie kultury fizycznej, sportu i turystyki,
- ochrona przeciwpożarowa,
- upowszechnianie wiedzy o historii i tradycjach Szarowa,
- pomoc dla osób niepełnosprawnych i ubogich i wiele innych inicjatyw służących rozwojowi wsi.

Zebranie wyłoniło Komitet Założycielski, i upoważniło go do dokonania czynności rejestracyjnych przed Sądem Okręgowym w Krakowie. W skład Komitetu Założycielskiego weszły nastę-

pujące osoby:

1. Irena Janik
2. Bronisław Smoter
3. Ryszard Kinastowski

Oprócz w/w osób do Stowarzyszenia weszli:

Elżbieta Baja	Adam Sierko
Zdzisław Dziedzic	Sylwester Skoczek
Andrzej Kinastowski	Kazimierz Wajda
Adam Kociolek	Mirosław Włodarz
Dorota Kościółek	Alicja Wójtowicz
Stanisław Kościółek	Tadeusz Wójtowicz
Władysław Pawelek	

21.01.2002 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie zarejestrował Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Szarowa.

W najbliższym czasie zostanie zwołane I Walne Zgromadzenie Członków, które wyłoni władze i oficjalnie zapoczątkuje działalność tej organizacji.

Ryszard Kinastowski

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Targowisko

Stowarzyszenie działa od roku. Początkowo 15 osób wymaganych przy rejestracji, powiększyło skład do 20 członków. Sprawa rejestracji trwa blisko rok; następne powinności prawne z tego wynikające też trwają pewien czas.

Ambitne plany, cele stowarzyszenia określone statutem, staramy się realizować drobnymi krokami. Nieduża miejscowość, brak sponsorów, funduszy, poważnie ogranicza rozwinięcie działalności.

Pierwszym zadaniem była fundacja sztandaru dla szkoły. Udało się go sfinalizować w zaplanowanym czasie poprzez różne akcje. Przekazano i poświęcono sztandar w czasie 3 - dniowej okazałej uroczystości szkolnej.

Swym działaniem wspieramy szkołę. Inne cele Stowarzyszenia zawarte w statucie czekają na sposobność. Warto tu wymienić punkt statutu o działalności charytatywnej i dobroczynnej na rzecz społeczności Targowiska. Przed świętami

Bożego Narodzenia członkowie uchwaliли pomoc rzeczową w postaci paczek żywnościowych dla wielodzietnych rodzin.

Inne zadania statutowe to organizacja przedsięwzięć kulturalnych, jak spektakle teatralne, czy spotkania artystyczne. Zespół teatralny pod opieką Joanny Tyki i Mirosława Orzechowskiego jest znany w naszych miejscowościach w całej gminie; ale i - w okolicach od Wieliczki, Niepołomic, aż do Bochni.

Roztaczanie opieki nad młodzieżą - to działania Stowarzyszenia w czasie ferii. Innych możliwości na czas obecny nie ma.

Inspirowanie akcji promocyjnych i reklamowych związanych z Targowiskiem, to wydawane komunikaty przed każdą większą organizowaną akcją. Obecnie posiadamy już dorobek w postaci kilku pozycji wydawniczych traktujących o naszej wsi i o znaczących wydarzeniach.

Integracja społeczności lokalnej jest realizowana w czasie Jazdów Absolutnych, uroczystości szkolnych itp. Pamiętamy także o nowych mieszkańcach przybyłych z Kazachstanu i

wspieramy ich w różnoraki sposób, np. pomocą rzeczową. Zapraszani są na wszystkie uroczystości w Targowisku.

Współpraca z organizacjami, to kontakty z Kółem Gospodyń Wiejskich i Ochotniczą Strażą Pożarną. Panie z KGW i członkowie OSP chętnie włączają się we wszystkie akcje. Wspieramy się nawzajem.

Stowarzyszenia winny być finansowane przez organizacje pozarządowe. Ubiegły rok nie przyniósł żadnej dotacji. Wnioski z opracowanymi programami nie zostały uznane. Może ten rok będzie łaskawszy.

W Stowarzyszeniu, czy i w innych organizacjach społecznych, najważniejszy jest człowiek. Nie pomogą statuty, szczytne cele, jeżeli za tym nie staną ludzie - zaangażowani, pełni pomysłów i inicjatywy, chętni do pracy. I taki zespół ludzi właśnie mamy "Nie liczą godzin ni strat ..." parafrazując słowa piosenki. A każdy dobry uczynek w imię czegoś, czy dla kogoś, przynosi radość i satysfakcję.

Anna Wójtowicz

Co robić z odpadami ?

Problem odpadów i gospodarowania nimi, jest ciągle aktualny i dotyczy każdego człowieka, a nie tylko instytucji specjalnie do tego celu powołanych.

Wszyscy, każdego dnia wytwarzamy śmieci. Nie zawsze jednak staramy się ograniczyć ich wyprodukowanie. Nie stosujemy też racjonalnej i prawidłowej hierarchii postępowania z odpadami. Robimy tak dlatego, gdyż nie wszyscy mamy pełną świadomość istoty i znaczenia tego problemu. Brak nam jest również wypracowanych nawyków, zasad i zachowań w tym temacie.

Dlatego też uważamy, że ważną rolę spełnia tutaj edukacja ekologiczna dotycząca odpadów i sposobów ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Jedną z praktycznych form pracy z dziećmi i młodzieżą w szkole, jest zbiórka tzw. surowców wtórnych, tzn. takich, które można ponownie wykorzystać w procesach technologicznych.

Uczniowie - Szkoły Podstawowej w Targowisku od kilku lat prowadzą zbiórki wybranych surowców wtórnych. W pierwszym semestrze zbieraliśmy makulaturę. W akcji brali udział głównie uczniowie klas 4-6; niewielki też wkład miała młodzież gimnazjalna. Efektem było zebranie 1200 kg. makulatury, lecz nie to jest najważniejsze; najcenniejszym jest fakt, że wszyscy uczniowie Szkoły Podstawowej w Targowisku wzięli czynny i aktywny udział w zbiórce. Zarobione w ten sposób pieniądze przeznaczone zostały na nagrody książkowe dla uczestników cyklu konkursów i zadań praktycznych, dotyczących problemu właściwej gospodarki odpadami.

Dzięki realizacji zadań konkursowych, uczniowie nabywają szereg wiadomości i umiejętności, uzyskują właściwe przekonania, poglądy i postawy dotyczące postępowania z odpadami.

Do najważniejszych należą:

- poznanie podziału odpadów domowych na

grupy w zależności od rodzaju surowca, z którego jako pełnowartościowe towary zostały wytworzone,

- poznanie hierarchii postępowania z odpadami - unikanie, wielokrotne używanie, recykling,
- różnorodność sposobów gospodarowania odpadami: zalety i ograniczenia wynikające ze stosowania tych sposobów, ze szczególnym uwzględnieniem działań naszej gminy w tym zakresie,
- oznakowanie towarów ekologicznych. Rozróżnianie przeznaczenia kolorowych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- prowadzenie segregacji odpadów we własnym domu,
- wyróżnianie odpadów niebezpiecznych, powstających w domach; wyjaśnienie na czym polega ich szkodliwość oraz możliwość zastępowania tych substancji innymi bardziej przyjaznymi środowisku, dokonywanie w życiu codziennych tzw. zakupów ekologicznych,
- racjonalne wykazanie korzyści środowiskowych, wynikających z recyklingu surowców wtórnych,
- stosowanie w praktyce hierarchii postępowania z odpadami,
- wpływu codziennych działań każdego z nas na ograniczenie ilości wytworzonych odpadów.

W drugim semestrze, w Szkole Podstawowej w Targowisku, rozpoczynamy zbiórki puszek aluminiowych. Przewidziana jest też diagnoza środowiska lokalnego, dotycząca tzw. ekologii domowej, między innymi, ankietą - "Czy twój dom jest ekologiczny ?". Ale o tym oraz innych działaniach edukacyjnych o charakterze proekologicznym prowadzonych w Szkole Podstawowej w Targowisku, napiszę w następnym numerze czasopisma.

Antoni Baluk

LIST DO REDAKCJI

"Chleba naszego powszechnego"

Szacunek dla chleba obowiązuje już od wieków. Grzechem było położenie bochenka stroną spodnią do góry, czy podobnie jak wszelkie zabawy chlebem, a zrzuconej przypadkiem kromkę należało się przeprosiny - pocałunek. Poszanowanie chleba wynikało z przeświadczenia, że jest on jednym z najcenniejszych darów boskich obdarzonych niezwykłą mocą. Był on symbolem ziemi i życia, łączył świat żywych i umarłych. Zapewniał dostatek, dobre zdrowie, leczył rany.

Chleb składany był jako ofiara pod pierwszą zaoraną skibę, bez niego nie mogła się odbyć uroczystość dożynkowa. Na Boże Narodzenie dzielono się nim z każdym, nawet niespodziewanym gościem.

Pierwszymi ludźmi, którzy z pieczenia chleba uczynili sztukę, byli Egipcjanie. Wynaleźli piec chlebowy i nauczyli się wypieku ciasta na drożdżach. Zнали ponad 50 rodzajów pieczywa. W średniowiecznej Europie biały chleb podawany na stół wyznaczał status społeczny rodziny.

W dawnej tradycji polskiej tylko kobieta mogła piec chleb, gdyż znała magiczne zaklęcia strzegące chleba przed popękaniami (co było przesądem śmierci w rodzinie).

Dziś wiele się zmieniło w zakresie szacunku do chleba, wypieka się go szybciej, łatwiej, ponieważ są nowoczesne maszyny i dostatek mąki.

W czasach gdy rzadkością staje się tradycyjny wypiek chleba w domach, a do jego przemysłowego wypieku dodaje się coraz częściej tzw. "ulepszaczy", zapomina się i niedocenia znaczenia chleba. Wartość chleba jest właściwie oceniana niestety dopiero wtedy gdy zaczyna jego brakować, np. w momencie kataklizmów i klęsk żywiołowych.

Polak zjada przeciętnie pół kilograma pieczywa dziennie. Najbardziej wartościowym jest ciemne pieczywo z grubo mielonego ziarna. Kromka chleba zawiera tyle kalorii co szklanka mleka czy jabłko.

Przygotował W. Kalicki

Szkola miejscem edukacji regionalnej

2). Samokształcenie. Uczeń szuka w różnych miejscach, bibliotece szkolnej i domowej, informacji o najbliższej okolicy. Hasła dotyczące regionu mogą też być zawarte w folderach dotyczących gminy, zawarte w telegazecie lokalnej telewizji lub na stronach internetowych. Zdobyte informacje mogą być wykorzystane na lekcjach historii, geografii, biologii, wiedzy o społeczeństwie lub zajęciach pozalekcyjnych, uwzględniających treści regionalne.

3). Lekcje muzealne. W wielu muzeach po wcześniejszym uzgodnieniu prowadzone są lekcje, w których uczniowie mogą czynnie uczestniczyć.

Muzea są ważnym miejscem dla realizacji celów edukacji regionalnej. Zawierają one bogate źródła materialne, które poprzez lekcje stają się dostępne dla uczniów. Stosunek uczniów do muzeum w dzisiejszych czasach często postrzegany jest w taki sposób, w jaki sposób muzeum jest odbierane przez samego ucznia: jeżeli uczniowie nie wolno niczego dotykać, a w zamian musi słuchać tylko przewodnika i nie rozmawiać, lekcja będzie nudna.

W wielu muzeach w Krakowie, np. w Muzeum Etnograficznym, w Muzeum Narodowym, prowadzone są warsztaty, których tematyka jest dostosowana do wieku uczestników. Zajęcia urozmaicone są grami edukacyjnymi, zabawami plastycznymi i specjalnie opracowanymi materiałami do ćwiczeń. Przykładowe tematy realizowane w Muzeum Narodowym w Krakowie to:

- a) Historia mierzenia czasu; Zegary przez wieki,
- b) Przy polskim stole,
- c) Salony przed stu laty (ubióry, akcesoria mody, meble),
- d) Motywy biblijne w sztuce,
- e) Antyk w sztuce,
- f) Królowie polscy i bohaterowie narodowi,
- g) Techniki artystyczne.

W muzeum jest również możliwość dostosowania tematu do zainteresowań uczestników warsztatów.

4). Źródłem wiedzy o naszym regionie mogą być również przedmioty, które dawno wyszły już z użytku i leżą zakurzone i zapomniane na strychach. Można zachęcić uczniów do zbierania tych rzeczy i przy pomocy nauczyciela pokusić się o zrobienie w szkole "izby regionalnej" lub choćby małego kąka, gdzie wyeksponowano by te przedmioty.

W Gimnazjum w Szarowie udało się utworzyć "kącik regionalny", który każdy uczeń mógł wzbogacać o nowe eksponaty.

To tylko kilka przykładów, jak można rozwijać zainteresowania młodzieży przeszłością. Mam nadzieję, że pomysłowość uczniów sięgnie dalej, a poznawanie miejsca, w którym żyją, zbieranie informacji o swoim regionie stanie się prawdziwą pasją młodych ludzi, czego im serdecznie życzę.

Ewa Smoter

I Powiatowy Konkurs Skoków Narciarskich

W środę, 6 lutego w Biskupicach, odbył się I Powiatowy Konkurs Skoków Narciarskich. Gminę Kłaj reprezentowało czterech uczniów Gimnazjum w Szarowie: **Wojciech Bajdała, Adam Kociolek, Maciej Płocki i Dominik Wajda**. Aby przygotować skocznię, organizatorzy musieli przewieźć około 16 ton śniegu. Warunki były ciężkie. Na rozbiegu jechało się strasznie wolno i trzeba było odpychać się kijkami. Sędzią głównym był pan Lech Pochwała.

Zwycięzcą zawodów, z przewagą jednego punktu nad drugim zawodnikiem, został **Wojciech Bajdała**. Po skokach, na zawodników czekał ciepły posiłek w remizie strażackiej oraz nagrody. Był tam też obecny pan Franciszek Groń - Gąsienica, który opowiadał, jak to było, kiedy zostawał sportowcem, i kiedy zdobył dla Polski pierwszy medal na Zimowych Igrzyskach Olimpijskich.

(C)

Z prac Międzyszkolnego
Zespołu Przedmiotowego
Nauczycieli Matematyki

DZIECI - MOJE - TWOJE - NASZE

Gimnazjalisto !

W maju czeka Cię egzamin. Wynik egzaminu będzie twoją przepustką do wybranej przez Ciebie szkoły. Ważne jest, abyś umiał posłużyć się w sytuacjach życiowych zasobem wiedzy wyniesionej ze szkoły i aby ta teoria nie obciążała Twojej pamięci, ale czyniła Cię sprawnym w różnych sytuacjach praktycznych.

Aby pomóc Ci w przygotowaniach do tego ważnego egzaminu, przedstawiamy standardy wymagań egzaminacyjnych z przedmiotów matematyczno - przyrodniczych wraz z objaśnieniami. Poznaj je, abyś mógł lepiej przygotować się do tej ważnej próby.

Patrz str.12

BIURO RACHUNKOWE

"BIUK"

**Doradca podatkowy
TERESA PAWELEC
32 - 014 Brzezie 50**

Zapraszamy do biura :
Budynek Domu Kultury w Brzeziu

**od poniedziałku do piątku
w godz. 9 - 15**

tel. (012) 284 51 64
domowy (012) 284 51 30

Poleca usługi w zakresie :

prowadzenia :

- ✓ ksiąg rachunkowych
- ✓ podatkowej księgi przychodów i rozchodów
- ✓ ewidencji VAT

Porady, opinie, wyjaśnienia z zakresu:

- 📖 ZUS
- 📖 zeznania roczne
- 📖 zobowiązań podatkowych
- 📖 usługi doradztwa w zakresie zobowiązań publicznoprawnych

KOMINUS s.c.

Łęzkowice 102; 32-015 Kłaj
tel/fax. (012) 2842773; 0603 593818
0603 891637; 0603 707253

OFERUJE:

- Wkłady kominowe (giętkie i sztywne)
- Kminy izolowane
- Nasady kominowe
- Nadbudowy kominów
- Remonty systemów kominowych
- Doradztwo związane z w/w systemami
- Wkłady kominkowe francuskie (GODIN oraz TURBOFONTE)
- Piecze wolnostojące f-my GODIN (kozy)
- Piecze C.O. (Buderus, Immergas)
- Grzejniki firmy Stelrad Szwecja
- Podłączenia pieców
- Kratki wentylacyjne i nawiewne

Pamiętaj o zabezpieczeniu
komina przed szkodliwym
działaniem kondensatu i sadzy.

Wszystkie produkty
posiadają niezbędne
dopuszczenia i atesty.

Bardzo korzystne ceny !!!

Dla stałych klientów - wysokie rabaty !!!

Ośrodek Szkolenia Kierowców

"PRAWKO"

Marek Wójciak

Grodkowice 97 32-015 Kłaj

- ❖ Organizuje kursy prawa jazdy kat. B
- ❖ Doskonalenie techniki jazdy samochodem
- ❖ Doszkalanie.

Informacje i zgłoszenia pod numerem telefonu: **0602 27-66-96, 284-14-09** lub:

- biuro Grodkowice 97;
 - sala wykładowa Szkoła Podstawowa w Kłaju
- kursy organizowane są w drugi i ostatni poniedziałek każdego miesiąca, godz. 17.00 - 19.00).

Drodzy Czytelnicy!
Czekamy na Wasze
listy do redakcji.
Najciekawsze - wydrukujemy.

Przysłowia na marzec

Gdy suchy MARZEC, kwiecień
NAGRADZA, bo deszcz sprowadza.

* * *

Ile w MARCU deszczu,
tyle w MAJU śniegu.

PODZIĘKOWANIE

**Rada Sołecka
i OSP w Łęzkowicach**
składają serdeczne podziękowanie
dzieciom występującym w jasełkach,
osobom, które przyczyniły się do
występu oraz
p. Prezes SHU - Stanisław Nowak
i p. Teresie Tomasik
za finansowe wsparcie.

INFORMACJA

Urząd Stanu Cywilnego w Kłaju
informuje, że w miesiącu
kwietniu 2002 roku Wójt Gminy
Kłaj wystąpi do Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej o
odznaczenia medalem

Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie

W związku z tym prosi się Jubilatów i
ich rodziny o zgłaszanie par, które
wspólnie przeżyły pięćdziesiąt lat.

Zgłoszeń można dokonywać
osobiście w USC Kłaj
lub telefonicznie na numer
telefonu 284-13-49.

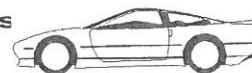
PODZIĘKOWANIE

**Zarząd Klubu Sportowego
„Wolni”**
składa podziękowania wszystkim
mieszkańcom Kłaja, którzy,
nabywając kalendarz sportowy,
wsparli naszą działalność

AUTO - SERWIS

**AUDI - VW - OPEL - FORD - MERCEDES - FIAT - FSO
OSOBOWE I DOSTAWCZE**

- komputerowa diagnostyka silnika i skrzyni biegów
- zawieszenia, układu hamulcowego, ABS, Airbag, itp.
- mechanika i elektromechanika pojazdowa
- OLEJE I FILTRY - wymiana gratis

SERWIS OPON

- komputerowe wyważanie kół
- geometria kół
- opony nowe i używane

Marcin Gruszecki
tel/fax (012) 284 17 56
kom. 0601 09 18 75
Szarów 4
na trasie Niepołomice-Kłaj

AGENCJA UBEZPIECZENIOWA

z siedzibą w Kłaju 2/37 (Osiedle Wojskowe)

Tel. 012 284-22-29, 0602 790 787

Poleca Ubezpieczenia

- komunikacyjne - pełny zakres (OC, AC, NW, ZK, Pakiety)
- majątkowe - od ognia, powodzi, kradzieży, itp.
- na życie i dożycie
- finansowe

Firm: **PZU S.A., WARTA S.A., SAMOPOMOC S.A., COMPENSA S.A., DAEWOO S.A.**

Zapraszamy do biura: Budynek Urzędu Gminy
wtorek, czwartek, piątek - 9.00 - 14.00

Ponadto - także codziennie w siedzibie tj. Os. Wojskowe 2/37
A również - na życzenie u klienta.

AZALIA

Anna Jachymek
Szarów 343 32-014 Brzeziny
tel. (012) 284-14-23

Hotel
Restauracja
Supersam

ZAPRASZAMY CIEŻ KONKURENCYJNE

- Hotel
- o nowoczesnie wyposażone, komfortowe pokoje z łazienkami
 - o apartament o TV SAT o parking
- Restauracja
- o gril o tradycyjne polskie dania o kuchnia otwarta
 - możesz zobaczyć, jak przyrządzamy twój posiłek
 - o sala konferencyjna
- Supersam
- o pełny wybór artykułów spożywczych i przemysłowych
 - o otwarty codziennie w godz. 7.00-22.00

ORGANIZUJEMY: WESELA * BANKIETY * PRZYJMujemy WYCIECZKI

WIDEOFILMOWANIE SZYLDY * REKLAMY

FILMOWANIE:

- ŚLUBÓW, WESEL
- CHRZCIN
- KOMUNII
- STUDNIÓWEK
- I INNE

RYSZARD KINASTOWSKI
Szarów 228, 32-014 Brzezcie
Tel. 284*17*79

Firma Linkart oferuje:

- sprzedaż i naprawę komputerów,
- skanowanie i wydruk kolor,
- napełnianie głowic do drukarek,
- przepisywanie prac dyplomowych,
- raty bez żyrantów.

Stanisławice 254
Tel. (012) 28-42-127, (605) 366-363

Kompleksowa obsługa księgowa

- księgi handlowe
- książki przychodów
- ZUS - VAT itp.

Oferuje:

Biuro księgowe

(Licencja Ministerstwa Finansów)

Dąbrowa 57, 32-014 Brzezcie

Tel. 284-19-40, kom. 0606-881-036

Bar

GASTROPOL w Targowisku

zaprasza do nowo
otwartej filii baru w
Kłaju, obok Totolotka.

Polecamy dania gorące
własnej produkcji
oraz dania na wynos
w cenach promocyjnych.

BIURO RACHUNKOWE

Julianna Kosak
Licencja M.F. Nr.10142/98

Kłaj - Centrum Nr.625

POLECA:

Usługi Księgowe
Rozliczenia Księgowe
Rozliczenia roczne
VAT, ZUS, PŁACE
ORAZ USŁUGI KSERO

ZAPRASZAM CODZIENNIE
OD 9.00 -

TEL.: 284-14-45

PORADY BEZPŁATNE

USŁUGI - TRANSPORT

ZMECHANIZOWANE ROBOTY ZIEMNE

Wykonuje usługi w zakresie:

- wykopy, fundamenty, wodociąg,
- kanalizacja, gaz;
- niwelacja terenu;
- utwardzanie terenu i nawierzchni
- drogowych walcem;
- pogłębianie, czyszczenie
- stawów i rowów.

Stanisław Iwulski

Szarów 125, 32-014 Brzezcie
Tel: 284-10-04 lub 603-593-776

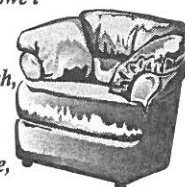
Zakład Tapicerski:

ODNAWIA - PRZERABIA

NAPRAWIA:

tapicerstwo meblowe i
samochodowe
naprawa wersalek, foteli,
krzeseł, tornistrów szkolnych,
plecaków,
wyciszanie drzwi,
siedzenia samochodowe,
antyki i inne.

Brzezcie 318
32-014 Brzezcie
tel. (012) 284-50-26

Standardy wymagań egzaminacyjnych.	Wyjaśnienia dla ucznia
I. UMIEJĘTNE STOSOWANIE TERMINÓW, POJĘĆ I PROCEDUR Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO - PRZYRODNICZYCH NIEZBĘDNYCH W PRAKTYCE ŻYCIOWEJ I DALSZYM KSZTAŁCENIU.	
Uczeń : 1) Stosuje terminy i pojęcia matematyczno - przyrodnicze: ♦ Czyta ze zrozumieniem teksty, w których występują terminy i pojęcia matematyczno - przyrodnicze, np. w podręcznikach, w prasie, ♦ Wybiera odpowiednie terminy i pojęcia do opisu zjawisk, właściwości, zachowań obiektów i organizmów, ♦ Stosuje terminy dotyczące racjonalnego użytkowania środowiska.	Każda dziedzina nauki posługuje się właściwym sobie słownictwem, dlatego znajomość terminów i pojęć matematycznych oraz przyrodniczych pozwoli Ci zrozumieć teksty zawarte w podręcznikach, literaturze, czasopiśmie.
2) wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych : ♦ stosuje w praktyce własności działań, ♦ operuje procentami, ♦ posługuje się przybliżeniami, ♦ posługuje się jednostkami miar,	Powinieneś sprawnie wykonywać podstawowe działania arytmetyczne takie jak: dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie. Nie zawsze potrzebne jest podawanie wyników z dużą dokładnością, dobrze jest więc umieć szacować wynik działania. Ta umiejętność przyda Ci się również do wykrycia pomyłki w obliczeniach. Robiąc zakup, planując wakacje lub korzystając z usług banku, będziesz musiał wykonać obliczenia procentowe, obliczyć średnią arytmetyczną. Prawie wszystkie wielkości, z którymi masz do czynienia, posiadają jednostkę miary. Musisz zatem umieć posługiwać się jednostkami miar, przeliczać je z zastosowaniem odpowiednich przeliczników. Powinieneś też posługiwać się potęgami i pierwiastkami.
3) posługuje się własnościami figur : ♦ dostrzega kształty figur geometrycznych w otaczającej rzeczywistości, ♦ oblicza miary figur płaskich i przestrzennych, ♦ wykorzystuje własności miar.	W otaczającym nas świecie znajduje się wiele przedmiotów o różnych kształtach, których modelami są figury geometryczne. Wymaga się od Ciebie, abyś je dostrzegał i rozpoznawał, opisywał ich własności, obliczał pola, obwody, objętości itp. Powinieneś znać i stosować własności miar (np. figury przystające mają równe pola, stosunek pól figur podobnych jest równy kwadratowi skali podobieństwa itp.). Tę umiejętność możesz wykorzystać w praktyce, planując malowanie i tapetowanie mieszkania itp. Wymaga się od Ciebie, abyś wykonywał konstrukcje oraz dokonywał przekształceń figur geometrycznych.
II. WYSZUKIWANIE I STOSOWANIE INFORMACJI	
Uczeń : 1) odczytuje informacje przedstawione w formie : ♦ tekstu ♦ tabeli ♦ rysunku ♦ fotografii ♦ mapy ♦ wykresu ♦ schematu	Informacje docierają do Ciebie w formie tekstu, mapy, tabeli, wykresu, rysunku, schematu, fotografii. Powinieneś umieć je odnaleźć, odczytać i zrozumieć ich znaczenie.
2) operuje informacją : ♦ selekcjonuje informacje, ♦ porównuje informacje, ♦ analizuje informacje, ♦ przetwarza informacje, ♦ interpretuje informacje, ♦ czytelnie prezentuje informacje, ♦ wykorzystuje informacje w praktyce.	Odczytane z różnych źródeł informacje są Ci pomocne w nauce i codziennym życiu. Musisz umieć je analizować, odrzucić zbędne, wybrać potrzebne, porównać z innymi. Powinieneś też przetwarzać informacje i zaprezentować je w żądanej formie, a także formułować wnioski płynące z analizy informacji.
III. WSKAZYWANIE I OPISYWANIE FAKTÓW, ZWIĄZKÓW I ZALEŻNOŚCI W SZCZEGÓLNOŚCI PRZYZYNOWO - SKUTKOWYCH, FUNKCJONALNYCH, PRZESTRZENNYCH I CZASOWYCH	
Uczeń : 1) wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów : ♦ wyodrębnia z kontekstu dane zjawisko, ♦ określa warunki jego występowania, ♦ opisuje przebieg zjawiska w czasie i przestrzeni, ♦ wykorzystuje zasady i prawa do objaśniania zjawisk,	W otaczającym nas świecie, także podczas doświadczeń na zajęciach szkolnych obserwujesz wiele zjawisk i procesów, działanie różnych układów i systemów. Powinieneś dostrzegać ich własności i charakter. Musisz wiedzieć co jest przyczyną, a co skutkiem danego zjawiska, opisać jego przebieg, wykorzystując poznane na lekcjach prawa i zasady, wskazać związek między budową obserwowanych układów i systemów a ich funkcjami.
2) posługuje się językiem symboli i wyrażen algebraicznych : ♦ zapisuje wielkości za pomocą symboli, ♦ zapisuje wielkości za pomocą wyrażen algebraicznych, ♦ przekształca wyrażenia algebraiczne, ♦ zapisuje związki i procesy za pomocą równań i nierówności,	Wszystkie zadania lub problemy, które masz do rozwiązania, podane są w postaci tekstów opisujących pewne wielkości dane i szukane oraz związki zachodzące między nimi. Powinieneś analizować informacje zawarte w tekście i przedstawiać je za pomocą liczb, symboli, wyrażen algebraicznych, równań i nierówności, a także przekształcać wyrażenia algebraiczne. Powinieneś także umieć opisywać procesy za pomocą równań reakcji chemicznych.
3) posługuje się funkcjami : ♦ wskazuje zależności funkcyjne, ♦ opisuje funkcje za pomocą wzorów, wykresów i tabel, ♦ analizuje funkcje przedstawione w różnej postaci i wyciąga wnioski.	Wielkości, które obserwujesz, z którymi się spotykasz, często są ze sobą powiązane. Niektóre z tych zależności są funkcjami. Rozumiejąc pojęcie funkcji, musisz rozpoznawać rodzaje zależności funkcyjnych, opisać funkcję za pomocą wzoru, wykresu, grafu tabeli. Powinieneś rozpoznawać zależności funkcyjne w sytuacjach życia codziennego. Mając podany przykład funkcji, potrafisz przedstawić ją w innej postaci, podać jej własności oraz wykorzystać je do rozwiązania problemu.
4) stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych : ♦ łączy zdarzenia w ciągu przemian, ♦ wskazuje współczesne zagrożenia dla zdrowego człowieka i środowiska przyrodniczego, ♦ analizuje przyczyny i skutki oraz proponuje sposoby przeciwdziałania współczesnym zagrożeniom cywilizacyjnym, ♦ potrafi umiejscowić sytuacje dotyczące środowiska przyrodniczego w szerszym kontekście społecznym.	Uczeń powinien zauważyć, że zjawiska w przyrodzie nie występują w izolacji, lecz w powiązaniu z innymi zdarzeniami, są konsekwencją wcześniejszych zjawisk i jednocześnie warunkiem lub przyczyną następnych. Powinieneś dostrzegać i przewidywać skutki zbyt głębokiej, często szkodliwej ingerencji człowieka w środowisko i wynikające z niej zaburzenia równowagi oraz rozumieć, że mają one wpływ zarówno na przyrodę jak i życie człowieka. Powinieneś wiedzieć, jak złagodzić skutki negatywnej działalności człowieka.
IV. STOSOWANIE ZINTEGROWANEJ WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW.	
Uczeń : 1) stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemów : ♦ formuluje i sprawdza hipotezy, ♦ kojarzy różnorodne fakty, obserwacje, wyniki doświadczeń i wyciąga wnioski, 2) analizuje sytuację problemową : ♦ dostrzega i formuluje problem, ♦ określa wartości dane i szukane (określa cel), 3) tworzy modele sytuacji problemowej : ♦ wyróżnia istotne wielkości i cechy sytuacji problemowej, ♦ zapisuje je w terminach nauk matematyczno - przyrodniczych 4) tworzy i realizuje plan rozwiązania : ♦ rozwiązuje równania i nierówności stanowiące model problemu, ♦ układa i wykonuje procedury osiągania celu, 5) opracowuje wyniki : ♦ ocenia wyniki, ♦ interpretuje wyniki, ♦ przedstawia wyniki.	W trakcie nauki w gimnazjum powinieneś zdobyć taki zasób wiedzy, który umożliwi Ci analizowanie i rozwiązywanie nietypowych zadań problemowych. Mając do dyspozycji opis sytuacji problemowej, musisz wyróżniać w nim istotne wielkości, a w szczególności wielkości dane i szukane. Potrafisz dostrzec i nazwać problem, sformułować roboczą hipotezę (przypuszczenie) dotyczącą tego problemu oraz zaprojektować sposób jej sprawdzenia. Potrafisz zaplanować proste doświadczenia zmierzające do wyjaśnienia problemu. Umiesz stworzyć model teoretyczny sytuacji problemowej, zapisując go w postaci równania, schematu bądź rysunku. Potrafisz analizować i interpretować dane uzyskane w wyniku eksperymentu, formułować uogólnienia na podstawie dostrzeżonych zależności, interpretować, oceniać i uzasadniać zgodność wyników eksperymentu z określonym modelem, by na tej podstawie zweryfikować hipotezę. Potrafisz formułować wnioski i opracowywać wyniki oraz przedstawiać je w czytelnej formie.